

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-1025

12.11.2024

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Brann – førsterisiko – erstatningsoppgjør.

Det oppsto brann i sikrede hus 12.4.23, og sikrede fremsatte et krav på ca. kr 1 200 000 under sin innboforsikring. Sikrede krevde bl.a. erstattet klær og innbo som var sot- og røykskadet. Foretaket bekreftet dekning og utbetalte totalt kr 755 788, hvorav kr 12 475 i renter som kom i tillegg til forsikringssummen. Foretaket informerte sikrede om at det av hans dekning på kr 500 000 hadde trukket fra kr 171 210 som utgjorde utgifter for rens av klær og tekstiler, prosjektledelse, oppfølging, sortering og registrering, slik at utbetalingene til sikrede utgjorde kr 328 790 i tillegg til rentene. Sikrede krevde utbetalt hele beløpet på kr 500 000 uten fradrag med tillegg av renter for resterende beløp på kr 171 210. Han hevdet rens av klær hadde vært mislykket, og at han ikke kunne belastes for utgifter til det, siden saneringsprosessen ikke hadde ført til det resultatet foretaket var forpliktet til iht. vilkårene. Videre hevdet sikrede det var gjenstander på kondemneringslisten som ikke var medtatt på listen foretaket la til grunn, og at foretaket ikke kunne velge hvilke gjenstander som skulle erstattes. Foretaket hevdet på sin side at oppgjøret var korrekt og påpekte at det kunne velge oppgjørsform. Det bemerkes at det var korrekt at to sekker med tøy måtte renses to ganger, men at det ikke var tilfellet for øvrige 45 sekker med klær, samt at det ikke var tilstrekkelig dokumentert at klærne fortsatt luktet etter ny rens. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 171 210 + renter

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om ytterligere erstatning etter brann i bolig.

Sikrede var dekket under en kollektiv innboforsikring:

Innbo og Løsøre Ekstra er en førsterisikoforsikring. At innbo og løsøre er førsterisikoforsikret innebærer at erstatningen er begrenset til den forsikringssummen som står i forsikringsbeviset.

Forsikringssummen for innbo var angitt til kr 500 000.

Vilkårene hadde følgende oppgjørsregler:

6.1 OPPGJØRSMÅTER

Tryg kan velge om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, og hvilken reparatør eller leverandør som skal brukes.

6.2 EGENANDEL

Ved skadeoppgjør trekkes den egenandelen som står i forsikringsbeviset. Dette gjelder hvis ikke annen egenandel står i vilkårene.

Hvis Tryg velger å gjøre opp ved gjenanskaffelse av gjenstander, skal sikrede betale inn egenandelen til Tryg.

6.3 ERSTATNING FOR SKADE PÅ INNBO OG LØSØRE

Erstatningen er begrenset til det beløp Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Reparasjon

Gjenstanden skal føres tilbake til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden.

Reparasjon dekkes når pris for reparasjon ikke overstiger pris for gjenanskaffelse.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes reparasjon inntil markedsprisen.

Reparasjonsprisen beregnes ut fra prisene på skadedagen.

Gjenanskaffelse

Gjenstanden skal erstattes med tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand.

Erstatningen settes ikke høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen. Gjenstandens verdi etter skaden trekkes fra.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes markedsprisen.

[....]

Arbeidspenger

Ved kontantoppgjør erstattes arbeidspenger med de timepriser Tryg kan få hos sine avtalepartnere.

Eget arbeid i form av skadebegrensning, vask, rydding eller lignende erstattes med 200 kroner per time.

[....]

Sikredes hus brant 12.4.23. Sikrede meldte krav på ca. kr 1 200 000 til foretaket.

Besiktigelsesrapport for innbo og løsøre opprettet 14.4.23 av F. uttalte bl.a.:

Skadeomfang

Generelt - Vannskader i tak og gulv, etasjeskiller. Vegg mot garasje, inkl hele garasjet må rives. Store skader på bygning.

Trailsykkeln som tok fyr, kjøpt 2023. [....]

Det er ønskelig å ta inn innbo på lager da det er enklere for oss å luktbehandle der og vi minimerer risken for at lukt skal sette seg i innboet på nytt etterpå. Ft sier at recover(IF) skal rive hele soverommene oppe og nede i 1 etasje blir også det meste revet. Det vil bli mye lukt og støv i bevegelse.

Jenterom - det meste av møbler kondemneres pga skader fra slokkevann. Usikkert om renseriet kan få vekk lukt fra klær da det er så pass fuktig og surt etter kombinasjon av vann og sot/røyk.

Soverom/voksne - alt luktbehandles.

Kontor- innbo luktbehandles

Garderobe - klær til rens. Totalt 20-25 sekker fra hele boligen totalt sett.

Baderom oppe - innbo luktbehandles

Vaskerom- innbo luktbehandles

Stuen - innbo luktbehandles. Slokkevannet over stort sett hele gulvet. Det meste er tørket vekk nå.

Kjøkken - innbo luktbehandles, mat kondemneres

Wc- innbo luktbehandles

Entrén- innbo luktbehandles og klær anbefales til rens. Totalt 20-25 sekker fra hele boligen totalt sett.

Loft - mye skadet innbo, skulle nok si mesteparten. Mye tid vil gå til å få ting ned/ut fra loftet. [...]

[....]

Reparasjonsbehov

Reingjøring av løsøre på annen plass

Klær anbefales å sendes på renseri

Registrering av kondemnert innbo og løsøre utført på skadestedet

Flytting av løsøre til lager

For luktbehandling av innbo på lager

Foretaket sendte 4.7.23 følgende informasjon til sikrede:

Som informert på telefon mener vi at et kontantoppgjør er den beste oppgjørsformen for innboet som per dags dato står på lageret til F. Et kontantoppgjør betyr at du får utbetalt det beløpet det ville kostet Tryg å sanere/reparere innboet.

Dere kan lese om oppgjørsformer og hvordan erstatning beregnes i [...] vilkår for innbo og løsøre punkt 6.

Vi trenger en skriftlig tilbakemelding på om dere ønsker innboet tilbakelevert ubehandlet, eller om det skal kondemneres.

Dersom det skal kondemneres – presiser eventuelle gjenstander dere ønsker å beholde. Jeg har notert at dere ønsker å beholde skinnsofa og stoler.

Det er som nevnt mulighet for at dere drar inn på ... lager og ser på innboet som står der. [...]

Når ovennevnte er avklart kan vi avtale et tidspunkt for gjennomgang av kondemnert innbo for eksempel over et Teams møte.

Det er fint om du kan sende meg kondemneringslisten som dere har laget. [...]

Foretaket purret 14.7.24, hvoretter sikrede svarte 18.7.24:

Her er Innbolisten og detaljert beskrivelse av prosessen etter brannen.

Vi mangler fremdeles lister og bilder fra F. Listen er uten innbo garasje, men jeg satte et lavt estimat på verdiene i garasjen til 250,000 kroner inn i excel-dokumentet.

Foretaket svarte 19.7.23:

Vi tar med oss tilbakemeldingen vedrørende hvordan dere har opplevd F i denne saken.

MC/goretex klær

F har vært i kontakt med renseriet angående hvordan dette har blitt behandlet. Renseriets opplysning er at dette ikke er vasket og at det dermed ikke er brukt noen kjemikalier. Det eneste som er gjort med dette utstyret er ozonbehandling for å få fjernet lukten. Slik jeg ser det er disse klærne håndtert og behandlet på en forsvarlig måte som ikke skal forringe gjenstandene. Renseriets rapport på dette, [...]

Lagrede møbler

Som tidligere nevnt er det ikke slik at en gjenstand nødvendigvis er ødelagt fordi det har vært vann på den. F har høy kompetanse og mye erfaring når det gjelder håndtering, rengjøring og rengjøring av innbo.

Når det gjelder stolene og spisebordet skal jeg be F om en uttalelse på dette, og vil komme tilbake til deg når det foreligger.

Sett bort fra stoler og spisebord mener F at alt av møbler som er tatt inn på lager kan reddes. Det er F som har kompetansen på dette, og vi forholder oss til deres vurdering.

Dere har mulighet til å reise inn på lageret etter avtale med F for å se på gjenstandene. [...]

Førsterisiko

At innbo er førsterisikoforsikret innebærer at erstatningen er begrenset til den forsikringssummen som står i forsikringsbeviset. Det er forsikringstakeren som fastsetter forsikringssummen. [...]

Utgifter og tap ved erstatningsmessig skade

Utgifter som nevnes her dekkes utover avtalt forsikringssum. Se vilkår for innbo og løsøre punkt 4.2.

Flyttings- og lagringsutgifter

Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting er omfattet. Slike utgifter skal avtales med Tryg på forhånd.

Flytting av innbo for tilkomst til utbedring av bygningsskaden må dekkes av bygningssikringen.

Riving, rydding og bortkjøring

Merutgifter til riving, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester er omfattet.

Oppgjørsform

Tryg kan velge om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, og hvilken reparatør eller leverandør som skal brukes.

Erstatningen kan ikke settes høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen.

Erstatningen er begrenset til det beløp Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Det er det rimeligste alternativet av reparasjon (vask/rens/luktbehandling ol.) og gjenanskaffelse som legges til grunn for erstatning. I dette tilfellet er rens det rimeligste alternativet. Dersom dere for eksempel skulle gjenanskaffet alle klær i huset ville dette vært langt dyrere enn prisen vi betaler for rens. Noe som også er til deres fordel med tanke på begrensningen i forsikringssummen.

I dette tilfellet vil skaden erstattes med kontantoppgjør for gjenstandene som står på lager og som kan reddes. Kontantoppgjør innebærer som tidligere nevnt at vi erstatter det beløpet det ville kostet Tryg å sanere gjenstandene. Kondemnerte gjenstander erstattes med gjenstandenes verdi på skadetidspunktet (nypris med fratrekk av verdiforringelse). Se hvordan erstatning beregnes i vilkår for innbo og løsøre punkt 6.3.

Eget arbeid i form av skadebegrensning, vask, rydding eller lignende erstattes med 200 kroner per time. Dette erstattes innenfor forsikringssummen. Tid medgått til utarbeiding av liste, oppmøte på skadested/lager og lignende er eiers besvær og erstattes ikke. Vi forstår at dere har brukt mye tid på saken, men på grunn av begrensningen i forsikringssum er det ikke nødvendig at dere lager liste over eget arbeid knyttet til skadebegrensning, vask, rydding eller lignende.

Oppsummering/hva skjer videre:

- Jeg har engasjert vår takstmann S.... som vil komme og lukte på klærne. Han tar kontakt med dere for å avtale tidspunkt.
- Rapport fra renseri som har behandlet MC/goretex klær oversendes når den er mottatt fra renseriet
- Jeg ber F. om en uttalelse angående spisebord og skinnstoler.
- Gjenstander som står på F.s lager vil ikke bli luktbehandlet – dette erstattes med kontantoppgjør. [...]
- Innsendt liste over innbo vil bli gjennomgått.

Sikrede var svært misfornøyd med foretakets oppfølging av saken og skrev 1.9.23 bl.a. følgende:

Jeg vil ha utbetalt hele forsikringssummen og bli ferdig med deg og Tryg. I tillegg forventer å bli kompensert utover forsikringssummen for alt arbeidet med å vaske tøyet vår selv for å rette opp renseriene sitt dårlige arbeid. Vi skal ikke betale for rensingen av tøyet og jeg vil ha stolene mine reparert, da F. har vært uforsiktig med tingene mine.

Etter noe korrespondanse mellom partene skrev foretaket (ukjent dato):

[...] Beklager at listen ikke ble sendt før jeg gikk på ferie. Vedlagt ligger utkastet til kondemneringsliste som F har påbegynt. Denne er som nevnt ikke fullstendig. Vi tar som avtalt en gjennomgang/samtale om kondemnert innbo. Fint om du tar kontakt når du er klar for dette, slik at vi kan avtale tidspunkt.

Vi har purret på uttalelser fra renseriet.

[...]

I e-poster til foretaket i oktober 2023 påpekte sikrede at de ikke hadde fått hjelp fra foretaket, at tøy sendt renseriet var blitt borte og ødelagt, og at de måtte forholde seg til ulike kontaktpersoner i foretaket. Sikrede hadde bedt om lister over hva som hadde blitt kastet for å finne frem til riktig oppgjørssum, mens foretaket hadde sendt en mangelfull liste hvor ting som var listet opp var verdsatt for lavt. Sikrede hevdet det var utelatt store verdier som var kondemnert, at de hadde lagt ut hundre tusenvis av kroner, at de hadde gått månedsvis uten klær som kunne brukes og at flere møbler på F.s lager var skadet under lagring. Sikrede bestred også at de skulle dekke utgifter til rensingen av klær som var ødelagt.

Foretaket opplyste sikrede 30.10.24 om at det hadde fått beskjed fra If om at det ikke var ferdig med bygget i november, som først opplyst, slik at innbo som ble ferdig sanert ikke kunne leveres tilbake pga. pågående bygningsarbeider. Ifølge foretaket var ikke innboet sanert fordi sikrede ikke ønsket det. Foretaket hadde avklart med If at If skulle stå for videre lagring, og sikrede måtte derfor sørge for at innbo ble flyttet fra F.s lager innen 19.11.23.

Sikrede sendte foretaket følgende "Oppsummering":

Vi ønsker ikke å betale for:

1. Første rensbehandling. Dette må F stå for. Klærne er per dags dato ikke brukbare
2. Røykbehandling/repasasjon av møbler fra stue eller hovedsoverom
3. Erstatning for ødelagte og møbler under lagringen hos F

Vi vil ha:

1. Rene og brukbare klær fra rensingen. Send over en takstmann om det trengs
2. Fortgang i saken, og utbetalt hele forsikringssummen snarest mulig
3. Få oversendt bilder og lister av alle tingene som F har håndtert og satt på lager
4. Kompensasjon for alt merarbeid vi har vært nødt til å gjøre

Foretaket informerte sikrede 30.11.23 om at det i alt hadde utbetalt kr 500 000. Det tilsvarte forsikringssummen, herunder kr 241 265 til sikrede iht. følgende beregning:

Kontantoppgjør sanering av innbo på lager	Kroner 59 700,-
Kondemnert innbo	Kroner 269 090,-
- Forskudd utbetalt i april	<u>Kroner 100 000,-</u>
SUM	Kroner 228 790,-
Forsinkelsesrente (12.06.23-30.11.23)	<u>Kroner 12 475,-</u>
Utbetalt erstatning	<u>Kroner 241 265,-</u>

Foretaket fremsatte tilbud om en minnelig løsning med tilleggsutbetaling på kr 25 000 fordi forsikringssummen ikke dekket opp det reelle tapet, og sikrede ikke var tilfreds med foretakets sakshåndtering. Foretaket ga i oppgjørsbrevet også følgende redegjørelse for "Erstatningsberegningen":

I denne skadesaken har vi betalt ca kroner 340 000,- til F. Flytting- og lagringsutgifter, samt utgifter til rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester dekkes utenom forsikringssummen. Viser til vilkår for innbo og løspøre punkt 4.2.

Av summen som er utbetalt til F trekkes derfor kun kroner 171 210,- fra forsikringssummen. Dette inkluderer utgifter til rens av klær og tekstiler med ca kroner 113 000,- samt tid medgått til prosjektledelse, oppfølging, sortering og registrering med ca kroner 58 000,-.

Etter fratrekk av beløpet som er betalt til F gjenstår det kroner 328 790,- av forsikringssummen. Selskapet har videre utbetalt et forskudd til dere på kroner 100 000,-. Etter utbetalt forskudd gjenstår det kroner 228 790,- av forsikringssummen som var valgt.

Vi har mottatt en liste fra dere med krav på i underkant av 1,2 millioner. Noe av det som står på listen er kondemnert, men mye av dette står på Fs lager. Kostnaden for å sanere innboet som står på Fs lager er kroner 59 700,-.

Ettersom saneringskostnaden er betydelig lavere enn gjenanskaffelse, er det kostnad til sanering som dekkes av forsikringen i form av kontantoppgjør.

Av innbo som er kondemnert har dere blant annet ført opp et krav på kroner 250 000,- for verktøy. I møte 17.11.2023 fremkom det at dette verktøyet tilhører et enkeltmannsforetak som du driver. Eget yrkesløspøre og egne varer er dekket med inntil kroner 100 000,- i henhold til forsikringsvilkårene. I tillegg til verktøy er det blant annet kondemnert fallskjerm, Wonderland madrasser og treningsutstyr fra garasjen. Det er også kondemnert mye fra barnerommet og noe fra loftet.

Etter fratrekk av betaling til Fs og kontantoppgjør for innbo på lager gjenstår det 269.090 kroner av forsikringssummen. På bakgrunn av dette har vi ikke utarbeidet detaljert liste over kondemnert innbo. Kondemnert innbo erstattes med gjenstående forsikringssum.

Forsinkelsesrente

Forsinkelsesrente utbetales i henhold til Forsikringsavtaleloven § 8-4.

Egenandel

Ettersom skaden overstiger forsikringssummen trekkes ikke avtalt egenandel.

Sikrede fremsatte 28.2.24 krav på kr 500 000 iht. forsikringsbeviset, samt renter fra 12.6.23 til 25.1.24 med kr 39 587. Det ble anført at klærne som var rensset ikke var "tilbakeført i samme eller vesentlig samme stand", at det ikke var utbetalt riktig erstatning iht. innboforsikringsvilkårene og at gjenstander fra listen sikrede hadde sendt foretaket, og som hadde en verdi på kr 1 173 961, var utelatt. Sikrede hadde sannsynliggjort sitt krav, jf. fal. § 8-1 første ledd. Klær sikrede mottok etter at de var sendt på rens luktet fortsatt til tross for ny rens. Foretaket hevdet klærne kunne brukes, men sikrede var uenig og viste til følgende uttalelse innhentet fra renseriet:

Når det gjelder prosessen vedrørende rens og vask av tekstiler så følger vi slavisk vedlikeholdsmerkingen på tekstilene, denne forteller oss hva vi skal gjøre.

Når det gjelder bruk av kjemikalier/midler under behandlingen så bruker vi C som er Norges ledende leverandør av kjemi/midler, vi bruker svanemerket produkter som tilfredsstiller de strengeste kravene.

Sikrede hadde også kontaktet N. matforskningsinstitutt, som spesialiserer seg på analyse og målinger i mat og organiske stoffer. Det hadde konkludert i en uttalelse med at luktprøvene inneholdt flere typer uønsket lukt som røyklukt, renserikjemikalier og sur/mugglukt, at luktanalysen viste at renseriet ikke hadde vært i stand til å fjerne uønsket lukt, selv etter to separate runder med rensing og at klesartiklene til sikredes familie ikke var returnert til sikrede i en luktfri og akseptabel tilstand.

Sikrede oppdaget også ved mottak av innbo etter lagring at møbler hadde fått sprekker og riper under lagringen.

Sikrede viste til at vilkårenes krav om at gjenstandene skulle settes tilbake i "samme eller vesentlig samme stand som før skaden" ifølge nemndspraksis måtte forstås som en referanse til en kost/nyttevurdering, hvor reparasjonskostnadene måtte ses i forhold til verdiøkningen reparasjonen innebar, evt. om den var nødvendig av funksjonelle eller estetiske hensyn. jf. bl.a. FinKN 2019-448, 2019-155, 2016-042 og 2015-267. Dette måtte bety at sikrede hadde krav på utbedring tilbake til det som i det vesentlige tilsvarte det ødelagte ut fra verdi, kvalitet, alder og funksjon ut fra en konkret helhetsvurdering. Klær som fortsatt luktet brent kunne ikke brukes og var ikke tilbakeført i vesentlig samme stand.

Sikrede anførte også at F. hadde skadet innbo/løsøre under deres besittelse, at de hadde fått klær som ikke var deres, og at det var sprekker og riper i bord og stoler. Sikrede viste til FinKN 2022-934, hvor nemnda tok stilling til om uaktsomhet fra et saneringsselskap tilsa ansvar for foretaket, og hvor nemnda kom til at foretaket var ansvarlig for evt. følgeskader.

Foretaket la etter dette til grunn at tilbudet på kr 25 000 som en minnelig løsning ikke var akseptert og derfor bortfalt.

Sikrede sendt 17.4.24 klage til Finansklagenemnda.

Foretaket innhentet deretter følgende uttalelse av 29.8.24 fra sin skadeavdeling:

Etter vår mening er klærne levert tilbake i samme stand (men undertegnede har ikke selv luktet på klærne). Usikker på hvor mye man skal skrive rundt det, men lukt er ofte veldig individuelt og erfaringsvis etter slike hendelser hvor man vet hva som har skjedd kan lukten rett og slett være psykisk. Klærne ble rensset i to omganger, først ble det levert en mindre mengde til hasterens og deretter ble resten levert for vanlig rens. Etter hasterens gav FT beskjed om at klærne fortsatt luktet, noe O [tidl. F] var enig i og disse ble derfor sendt inn for en ny runde med rens. O mener at klærne var luktfri andre gang de leverte ut hasterens. Det som ble sendt til vanlig rens mener også O er luktfritt. Ettersom FT ikke var enig i dette rekvirerte jeg en ITM for å lukte på klærne. Se utklipp fra rapport av ITM [..intern takstmann S..] datert 26.07.

Skadeomfang

I forholdet er det bl.a foretatt skadesanering ved vask av tekstiler.

I den forbindelse er det reklamert fra forsikringstaker på resultatet av behandlingen av "hastetøy".

Forsikringstaker sier at "hastetøyet" ble levert tilbake til renseriet for ny behandling. Årsaken til dette var at tekstilene hadde fremmed lukt.

Etter mottak av hastetøyet fra 2. gangsbehandling, kjenner de fortsatt fremmed lukt.

Forsikringstaker sier at de selv har vasket tøyet flere ganger, uten at resultatet er blitt bedre.

Ved besiktigelsen var det bare en liten mengde av "hastetøyet" som ble fremstilt. Resten av tøyet var vasket og i bruk.

Jeg luktet på tøyet som ble fremvist. Jeg kunne ikke kjenne brannlukt i tøyet.

Jeg er ikke kjent med N. matforskningsinstitutt og deres kompetanse, vi vet heller ikke hvilke tekstiler FT faktisk har levert inn til dem.

På bakgrunn av O.s uttalelser og rapport fra ITM mener jeg at klærne er tilbakelevert i vesentlig samme stand.

Jeg er forstår ikke helt om det er alt av klær de klager på eller om det kun er det som ble sendt til hasterens mtp våre kostnader. Ut fra rapporten til ITM og at det i rapporten til N. vises til to separate runder med rensing, så virker det som at klagen hovedsakelig gjelder det som ble sendt til hasterens. I så fall gjelder det da 2 stk 100l sekker med klær og en rensekostnad på 4250 kroner.

Til sammenligning var det 45stk 100L sekker som ble sendt til vanlig rens (som FT hadde tatt i bruk i følge ITMs rapport). Rensekostnaden for dette var 89 746 kr.

Sikrede krever utbetalt hele forsikringssummen på kr 500 000. Sikrede viser til at klær forsøkt reparert ikke er tilstrekkelig rensset, at flere ting på kondemneringslisten ikke er medtatt i oppgjøret, og at foretaket har avkortet i oppgjøret uten begrunnelse. Det er gjenstander på over kr 500 000 på sikredes liste som skulle ha vært vurdert, og siden det totale kravet er langt over kr 500 000, så skulle sikrede fått full erstatning uten fradrag.

Sikrede bestrider at foretaket har hjemmel til å gjøre fradrag for arbeid knyttet til mislykkede forsøk. Sikrede kan ikke belastes for kr 171 000 som foretaket har utbetalt til F. for forsøk på rens og sanering av innbo, siden saneringsprosessen ikke førte til resultatet foretaket er forpliktet til iht. vilkårene. Sikrede skal stilles i samme situasjon som før skaden inntraff, noe som ikke vil være tilfelle om man i tillegg må betale for bl.a. administrasjonsgebyrer og forsøk på reparasjon av innbo. Sikrede hevder de har krav på verdien av tapte gjenstander eller tilsvarende verdi, mot et eventuelt aldersfradrag. Uansett er det totale forsikringskravet for de skadde gjenstandene mye høyere en forsikringssummen. Sikrede krever at foretaket utbetaler resterende beløp på kr 171 210 med tillegg av renter.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at oppgjøret er korrekt.

Innboforsikringen har en sumbegrensning på kr 500 000. Siden foretaket har utbetalt dette beløpet i sin helhet, har det oppfylt sin økonomiske forpliktelse iht. forsikringsavtalen. Foretaket kan velge oppgjørsform, og har valgt kontantoppgjør for gjenstående innbo, etter utbetalingen til F. Enkelte av kostnadene det har hatt til F er ikke trukket fra ved utbetaling av forsikringssummen.

Det er korrekt at to av 45 sekker med tøy måtte renses to ganger fordi disse to sekkene først ble gjenstand for hasterens. Sikrede mente at disse klærne fortsatt luktet, og de to sekkene ble derfor sendt til ny runde med rens. I etterkant mente sikrede klærne fortsatt luktet, mens takstmann ikke kunne kjenne tegn på lukt i tøyet. Kun en mindre mengde av "hastetøyet" ble fremvist for takstmannen da resten av tøyet var vasket og i bruk, jf. takstmann sitt skriv 26.7.23. Tøyet som måtte hasterenses, og senere renses en gang til, hadde en rensekostnad på kr 4 250, og hadde ikke betydning for saken siden forsikringssummen allerede var langt overskredet. Det samme må gjelde om det skulle vært gitt erstatning for dette tøyet. Ifølge takstmannen dreide luktproblemet seg om en svært begrenset andel av klærne som var "hasterenset".

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets oppgjør etter brann under sikredes innboforsikring er korrekt.

Ifølge sikredes forsikringsbevis og vilkårene pkt. 4 hadde sikrede førsterisikodekning for innbodekningen med en forsikringssum på kr 500 000. Pkt. 4 angir at "Innbo og Løsøre Ekstra er en førsterisikoforsikring. At innbo og løsøre er førsterisikoforsikret innebærer at erstatningen er begrenset til den forsikringssummen som står i forsikringsbeviset".

Oppgjøret er regulert i vilkårene pkt. 6:

6.1 OPPGJØRSMÅTER

Tryg kan velge om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, og hvilken reparatør eller leverandør som skal brukes.

6.2 EGENANDEL

Ved skadeoppgjør trekkes den egenandelen som står i forsikringsbeviset. Dette gjelder hvis ikke annen egenandel står i vilkårene.

Hvis Tryg velger å gjøre opp ved gjenanskaffelse av gjenstander, skal sikrede betale inn egenandelen til Tryg.

6.3 ERSTATNING FOR SKADE PÅ INNBO OG LØSØRE

Erstatningen er begrenset til det beløp Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Reparasjon

Gjenstanden skal føres tilbake til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden.

Reparasjon dekkes når pris for reparasjon ikke overstiger pris for gjenanskaffelse.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes reparasjon inntil markedsprisen.

Reparasjonsprisen beregnes ut fra prisene på skadedagen.

Gjenanskaffelse

Gjenstanden skal erstattes med tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand.

Erstatningen settes ikke høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen. Gjenstandens verdi etter skaden trekkes fra.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes markedsprisen.

[....]

Arbeidspenger

Ved kontantoppgjør erstattes arbeidspenger med de timepriser Tryg kan få hos sine avtalepartnere.

Eget arbeid i form av skadebegrensning, vask, rydding eller lignende erstattes med 200 kroner per time.

[....]

Sikrede krever ytterligere kr 400 000 i erstatning av foretaket basert på at forsikringssummen er kr 500 000. I tillegg krever sikrede renter fra to måneder etter at kravet ble meldt 12.4.23 samt kr 4 000 i egeninnsats (20 timer á kr 200).

Nemnda forstår saken slik at sikrede fikk utbetalt et forskudd på kr 100 000 av foretaket i april 2023 og deretter 30.11.23 et kontantoppgjør på kr 228 790 med et tillegg av kr 12 475 i renter for perioden 12.6.23–30.11.23.

Foretaket mener sikrede med dette har fått utbetalt det han har krav på under innbodekningen, som er begrenset til forsikringssummen på kr 500 000. Det resterende beløpet, kr 171 210, er utbetalt til F. Dette gjelder ca. kr 113 000 til rens av klær og tekstiler og kr 58 000 for prosjektledelse, oppfølging, sortering og registrering av innbo og løsøre. Foretaket har dekket renter i tillegg til forsikringssummen på kr 500 000. Det er ikke gjort fradrag for egenandel.

Ut fra dette har sikrede ikke krav på ytterligere kontantoppgjør fra foretaket, og i alle fall ikke kr 400 000 i tillegg til allerede utbetalt kr 328 790. Spørsmålet blir om foretaket hadde rett til å gjøre fradrag for kr 171 210 som det hadde utbetalt til F.

Det følger av vilkårene pkt. 6.1 at foretaket kan velge om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse. Foretaket valgte at klærne/tekstilene skulle renses for å fjerne lukt (reparasjon). Utgangspunktet for erstatningsoppgjøret er ifølge pkt. 6.3 at klær og tekstiler skal føres tilbake til "samme eller vesentlig samme stand" som umiddelbart før skaden. Dersom det viser seg at rens ikke setter dem tilbake i samme eller vesentlig samme stand, må foretaket velge en annen oppgjørsform for klærne, f.eks. "gjenanskaffelse". I en slik situasjon kan foretaket ikke gjøre fradrag for renseri utgiftene i forsikringssummen på kr 500 000.

Spørsmålet blir så om det er dokumentert at rens av klærne ikke satte dem tilbake i samme eller vesentlig samme stand.

Sikrede anfører at klær ikke kunne benyttes etter rens og viser til en uttalelse innhentet fra N. matforskningsinstitutt som konkluderte med at luktprøver inneholdt flere typer uønsket lukt som røyklukt, renserikjemikalier og sur/mugglukt, samt at luktanalysen viste at renseriet ikke hadde vært i stand til å fjerne uønsket lukt, selv etter to separate runder med rensing.

Nemnda forstår saken slik at det totalt var 47 sekker med tekstiler som ble rensset. To av disse ble rensset om igjen fordi første rens var hasterens, og sikrede mente klærne fortsatt luktet etter rensen. Sikrede anfører at disse klærne fortsatt luktet etter ny rens, mens takstmannen ikke kunne kjenne tegn på brannlukt i tøyet han ble forelagt. Ifølge uttalelse 26.7.23 fra takstmann var kostnadene for rens av tøyet som hadde blitt rensset to ganger kr 4 250, og takstmannen fikk kun fremvist en mindre del av dette tøyet fordi resten var vasket og i bruk.

Ut fra dette kan ikke nemnda se at det i tilstrekkelig grad er sannsynliggjort at klærne som ble rensset ikke ble tilbakeført til i vesentlig samme stand. Uttalelsen fra N. matforskningsinstitutt gir ikke tilstrekkelig grunnlag for en annen konklusjon sett hen til at det f.eks. ikke fremgår hvor mye tøy som ble vurdert og analysert. Sikrede har heller ikke opplyst nærmere hvilke klær/tekstiler det gjaldt.

Nemnda mener derfor at foretaket var berettiget til å gjøre fradrag i forsikringssummen for kr 171 210 som var utbetalt til F. Vilkaene gir ikke grunnlag for å holde kr 58 000 til dekning av kostnader til prosjektledelse, oppfølging, sortering og registrering av innbo og løsøre, utenfor forsikringssummen, slik tilfellet er for "Utgifter og tap ved erstatningsmessig skade" som angitt i pkt. 4.2, og som uttrykkelig "dekkes utover avtalt forsikringssum".

Sikrede krever erstatning for egeninnsats. En slik post dekkes innenfor forsikringssummen på kr 500 000 som gir et maksimum for foretakets ansvar.

Sikrede krever erstatning for sprekker og riper som bord og stoler ble påført mens de var lagret av F. Sikrede viser til FinKN 2022-934 hvoretter foretaket hefter for uaktsomhet fra entreprenør. FinKN 2022-934 gjaldt spørsmål om et forsikringsforetak var ansvarlig for skader på tøy og tekstiler som følge av rens og vask etter en sotbrann. Nemnda uttalte bl.a. at:

Ifølge vilkårene er selskapet ansvarlig for skade "ved" bl.a. "nedsoting". Nemnda forstår vilkårene slik at selskapet er ansvarlig for skade som skyldes eller er en følge av nedsoting, og at vanlige årsaksregler kommer til anvendelse. Utgangspunktet er da at selskapet er ansvarlig for enhver skade hvor nedsotingen er en nødvendig betingelse for skaden. Det er omstridt om skaden på klær/tekstiler er en følge av feil fra renseriet, og nemnda har ikke grunnlag for å ta stilling til dette. Men om skadene på klær og tekstiler er forårsaket av mangelfullt arbeid under rens/vask pga. nedsoting, vil nedsoting være en nødvendig betingelse for de nye skadene på klær/tekstiler. Disse er da forårsaket av samvirkende skadeårsaker hvor det opprinnelige forsikringstilfellet – nedsotingen – virker sammen med feilen under reparasjonen av dette innledende forsikringstilfellet og fører til nye skader, jf. Rt-1977-985, FinKN 2013-186 og FSN 6861. Vilkaene inneholder ingen unntak for skader pga. mangelfull rens/vask.

I denne saken var det årsakssammenheng mellom brannen og renseskadene. De skader som møblene ble påført under lagring kan ikke sies å være en følge av brannen. Selv om brannen var en nødvendig betingelse for at møblene ble flyttet, kan ikke brannen regnes som "årsak" til skaden fordi skadene kunne oppstå ved lagring helt uavhengig av brannskaden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).